

Dziennik Białostocki

Redakcja i Administracja: Białystok, Rynek Kosciuszki Nr. 1. Telefon 81. 22.

Gdzie powód zniżki na giełdzie warszawskiej?

WARSZAWA, 16. V.

Ostatnia baissa na giełdzie warszawskiej powszechnie jest tłumaczona kryzysem na niemieckim rynku akcyjnym.

— Czy to twierdzenie jest słuszne? — zapytaliśmy o to głośnego znawcę tajemnic giełdowych.

— Nie — usłyszeliśmy odpowiedź. — Berlin posiada minimalną ilość polskich walorów i nawet realizacja ich nie może zawazyć na naszej giełdzie.

Przyczyna istotna tkwi gdzie indziej — w nieorientowaniu się szerszej publiczności co do istotnej wartości poszczególnych akcji, szczególnie określonych jeszcze w dawnych markach polskich.

Zarówno haussa jak i obecna baissa właśnie akcji markowych głównie dotyczyła.

Baissa jest reakcją przeciwko nadmiernemu wyśrubowaniu akcji markowych, gdyż doszło do tego, że jeden z najstarszych banków polskich, posiadający akcje markowe, osiągnął 210 procentów nominalnej wartości, kiedy Bank Polski zyskał tylko 150 procentów, a inne solidne banki 135 i 120 procentów.

To samo działo się z akcjami markowymi przemysłowymi.

Oczywiście, że zawodowa spekulacja wykorzystywała przy baissie również psychiczne elementy, a więc kryzys berliński, zimna i nawet najzupełniej niesłusznie sprawę pożyczki amerykańskiej.

Dzisiaj już baissa osłabła. Kursy nie strzymały, a nawet niektórych akcji poprawiły się.

Sytuacja gospodarcza Polski jest doskonała i żadnych niespodzianek giełdowych być nie może. Zimna obecna jeszcze nie świadczy o nie-wiarygodności, a pożyczka jeśli nie od-
dzie do skutku, to nie dlatego, że nie chcą nam jej dać, ale że nie chcemy jej brać.

Kursy akcji nie są niskie. Władczynie to jest, jeśli porównamy z majem roku ubiegłego. W roku bieżącym akcje wogóle zyskały od 300 do 600 procentów.

Z wystawy Z. Czermańskiego

Zdjęcie na płytach „ALFA”
ANTONI SŁONIMSKI

W DRODZE NA INSPEKCJĘ do wschodniej Małopolski min. Składkowski przybył do Lwowa

LWÓW, 16.5. Wczoraj popołudniu przybył tu samochodem minister Składkowski w towarzystwie szefa biura p. Zabłotnego. Ze Lwowa min. Składkowski uda się na inspekcję do województwa tarnopolskiego i powiatu sławowskiego.

Minister scharżył się na fatalny stan dróg i zarządził, że jedynie doskonałe pozwolilo mu dojechać bez wypadku do Lwowa.

— „Habe” „szawcy” demonstracja wczoraj w kwaterach berlińskich przeciw firmowi „L. & Co.” Hauptmanna.

— Woda pod Nowym Orleanem podniosła się o 19 cm.

Marszałek Piłsudski w zaciszu domowym bawi się z córeczkami Wandzią i Jagódką

Świetna karykatura Zdzisława Czermańskiego.

Prezydent Rzplitej w Łodzi Uroczyste wręczenie sztandaru 28 p.p.

Po mszy polowej na placu Dąbrowskiego

LÓDŹ, 16.5.—Tel. wł.—Wczoraj przybył do Łodzi na poświęcenie chorągwi 28 p.p. Prezydent Mościcki. Wraz z nim przybyli: gen. Żeligowski jako przedstawiciel Marszałka Piłsudskiego oraz generałowie Konarzewski i Wróblewski.

Uroczystość wręczenia chorągwi dowódcy pułku przez p. Prezydenta odbyła się na placu Dąbrowskiego po mszy polowej. Rodzicami chrzestnymi byli baronowa Heinzlowa i Wilhelm Schellier.

Następnie p. Prezydent był obecny na obiedzie żołnierskim, wydanym przez miasto i w czasie obiadu wygłosił przemówienie, w którym podkreślił hasło: „Wojsko z narodem — naród z wojskiem”.

Między innymi p. Prezydent powiedział: „Chorągiew, ofiarowana dziś 38 p. strz. kan. przez społeczeństwo łódzkie jest symbolem ścisłej łączności i wzajemnego zaufania między wojskiem a społeczeństwem. Jest to mi rzeczą szczególnie miłą, że fakt ten podniosłem jestem świadkiem właśnie tu w Łodzi, w ośrodku realnej, produkcyjnej pracy

przemysłowej, w której coraz silniejszy rozwój głęboko wierze. Praca produkcyjna i pogotowie obronne, zwłaszcza gdy działają w harmonii, stanowią dwa główne czynniki potęgi państwa.”

Uroczystość zakończył obiad wydanym przez korpus oficerski 28 p.p., a następnie raut w Filharmonii.

O godz. 1-ej w nocy p. Prezydent odjechał do Spawy.

Tajna ukraińska organizacja wojskowa Masowe aresztowania „boryteli” w Samborze

LWÓW, 16.5. Donoszą z Sambora o masowych aresztowaniach wśród miejscowych działaczy ukraińskich.

Naczelnny wódz armji kantonjskiej porzucił sztandary sowieckie

Nowy triumf Czang-Co-Lina

LONDYN, 16.5. — Donoszą z Szanghaju, że gen. Tang-Szen-Szi, niedawno mianowany głó-

Powszechny przewrót bolszewicki

przygotowywała Moskwa
pod płaszczykiem działalności handlowej

LONDYN, 16.5. Dokumenty znalezione w sowieckiej instytucji handlowej, stwierdzają ponad wszelką wątpliwość, że biuro to było centralą wielkiej międzynarodowej akcji, zmierzającej do przewrotu w duchu bolszewickim.

Fabryka fałszywych paszportów w sowieckiej „misji handlowej” PLON POLICJI LONDYŃSKIEJ

LONDYN 16.5. W tutejszym „Domu sowieckim” znaleziono w ścianach 3 tajne schowki — już opróżnione.

W związku z wykryciem w „Arcosie” tajnych dokumentów angielskich, skradzionych w jednym z ministerstw, obiega pogłoska, że chodzi tu o dokumenty, dotyczące zapowiedzianej w Londynie wizyty prezydenta Francji, Doumergue.

Znaleziono dokładną listę płatnych agentów sowieckich działających w Anglii i na kontynencie europejskim.

W „Arcosie” skonfiskowano między innymi przyrządy do wyrobu fałszywych paszportów angielskich, jak również listę osób, które pobierały od Sowietów pieniądze na finansowanie ostatniego strajku górników.

Minister spraw wewnętrznych złożył dziś w Izbie gmin sprawozdanie o wynikach wizyty w sowieckiej „misji handlowej”.

Zerwanie stosunków dyplomatycznych między Anglią i Sowietami

przewidują członkowie rządu angielskiego

LONDYN, 16.5. Według „Daily Mail”, członkowie rządu przywołani, iż afera „Arcos” po-

ciągnie za sobą konieczność zerwania oficjalnych stosunków z Sowietami.

Obywatele angielscy w Rosji wezwan do wyjazdu

Zakłady „za” i „przeciw” wybuchowi wojny

LONDYN 16.5. — Tel. wł. — Minister spraw zagranicznych Chamberlain zawiadomił prezydenta londyńskiej izby handlowej, że brytyjskie konsulatory w Rosji sowieckiej otrzymały polecenie zawezwania wszystkich obywateli angielskich do natychmiastowego powrotu do Anglii.

Rząd zakazał agenturze Lloyd’a przyjmowania zakładów „za” lub „przeciw” wybuchowi wojny.

PARYŻ 16.5. — Tel. wł. — Na wieść o konflikcie sowiecko-angielskim, francuskie towarzystwa okrętowe przyjmują transporty do portów sowieckich tyl-

ko na ryzyko nadawcy. Opłaty przewozowe w ostatnich dwóch dniach podrożały o 20 proc.

Szwarc wziął ze Skarbu 6 tysięcy złotych na koszty wykrycia bandy fałszerzy której był hersztem

WARSZAWA, 16. V. Sledztwo w sprawie Stanisława Szwarza, b. naczelnika policji politycznej, a jak się okazało, członka fałszerzy banknotów — przynosi coraz nowe szczegóły. Okazuje się np., że Szwarc wziął najbezczelniej w świecie 6 tysięcy złotych od min. skarbu i od Banku Polskiego na koszty wykrycia bandy, której sam był szefem.

Brał on udział również w naradach nad utworzeniem nowej bandy fałszerzy, specjalnie „dolarowej”.

Szwarc przewieziono do Lwowa, gdzie się odbędzie rozprawa.

Nie wolno być antyfaszystą w państwie Mussoliniego

RZYM 16.5. Były sekretarz federacji marynarzy, kapitan Gialletti, został skazany na 5 lat ograniczenia swobód obywatelskich za agitację antyfaszystowską.

25 tysięcy dolarów za odnalezienie Nungessera i Coli

NOWY JORK, 16.5. Rodman Wanamaker przeznaczył nagrodę 25.000 dolarów za odnalezienie Nungessera i Coli, żywych, czy umarłych.

Zgon znakomitego uczonego W Moskwie zmarł prof. Poliwanow

MOSKWA 16.5. W Moskwie zmarł nagle na aneuryzm serca znakomity uczone rosyjski, wynalazca i autor szeregu dzieł naukowych z dziedziny elektrotechniki, prof. Poliwanow.

Rząd sowiecki uchwalił urządzenie uroczystego pogrzebu na koszt państwa. (Rps.)

Kina sowieckie bankrutują bo wyświetlają tylko bolszewickie filmy

CHARKÓW 16.5. W Charkowie odbyła się narada pracowników kinematograficznych, która ustaliła, że wskutek wyświetlania tendencyjnie opracowanych filmów, kina sowieckie nie cieszą się powodzeniem i znajdują się w ciężkim stanie materialnym.

PRZED „WESOŁĄ PARADĄ” 1 p. SZWOLEŻERÓW

Amazunki „Kodowy Wojskowej” trenują się przed zapowiedzianymi na dzień 22 b. m. zawodami: p.p. Dembowska, Dobrutowa, Jaroszewiczowa, Juchniewiczowa, Szustakowa, Telakowska, Zapińska, Związczyńska. Na boku przewoźniczek sekcji szpalerowej p. Błakowska i instruktor por. Ziółkowski z 1 p. szw.

Lilian O'Connor

Brat panny Lilian O'Connor jest słynnym pływakiem, zwycięzca ostatniej Olimpiady amerykańskiej. Ale p. Lilian odrzuca się, że mu wydrze sławę — opromieni swe imię renomą najlepszej pływaczki wszystkich oceanów globu.

Zabawki na usługach wymiaru sprawiedliwości

w berlińskim sądzie pokoju do spraw ruchu kołowego

Z powodu mnożących się wypadków samochodowych niemieckie ministerstwo sprawiedliwości utworzyło w Berlinie specjalny sąd do rozstrzygania spraw szoferów.

Specjalny, obznajmiony z ruchem ulicznym i automobilizmem sędzia orzeka kto zawinił przy każdym wypadku samochodowym: szofer czy przechodzień, względnie doręcznik lub motornicz tramwajowy, a przy zderzeniach samochodów szofer jednego czy drugiego samochodu.

Ponieważ z opowiadań przygodnych świadków bardzo trudno sędziemu zorientować się w sytuacji, dla sądu do spraw ruchu kołowego sprowadzono zabawki: miniaturowe samochody, tramwaje, dorozki, wpy oraz laki policjantów, przechodniów, psy i t. p.

Jenny Golder

Gwiazda rewii francuskiej „Vive la Femme” na gościnnych występach w Berlinie.

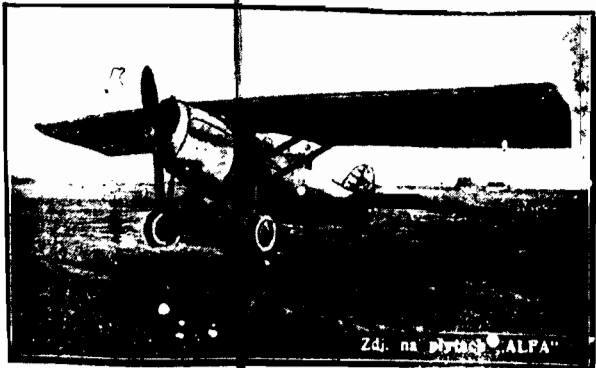
Biskupi czescy przeciw krematorjom

Palenie zwłok sprzeczne z zasadami religii

PRAGA 16.5. Biskupi czescy kazali wywieść we wszystkich kościołach katolickich odezwę do wiernych, wzywając do uni-

kania spalania zwłok po śmierci, co sprzeczne jest z zasadami religii katolickiej.

Samolot z polskich materii

Zd. na pism. ALFA

wykonywany w całości przez polską wytwórnię na wystawie lotni zej.

Alfabet z czasów króla Popieła

Polacy umieli pisać przed wprowadzeniem chrześcijaństwa

Kamienie Mikorzyńskie.

Przed niedawnym czasem wykryto z zamierzonych czasów pochodzące dwa pomniki kamienne, wykryte we wsi Mikorzyń w Poznaniu, nad których odczytaniem głowią się najwybitniejsi uczeni.

Dr. Jan Leciński z Łowicza, jeden z najwybitniejszych runologów czyta napis na kamieniu z figurką:

SMIR(z) ŻYRETWA LEDZYT

a na drugim:

SMIRNOGO OČEC LUTEWOI WOIU Slynowi

Ma to oznaczać: 1) Smirz (imie) żertwa (ofiara) leży, 2) Umarłego ojciec Lutewój (imie) wojownikowi (synowi).

Drugi ciekawy zabytek, tak zw. medal krakowski, odkryty przez prof. Piekosińskiego, pieniążek szczerozłoty, wyobraża z jednej strony głowę rycerza, z drugiej — kobiety i usiany jest znakami runicznymi. Dr. Leciński odczytał je w następujący sposób:

KRZESTOW WIT(I)ANDZ

czyli witeż, rycerz Chrystusa, co ma odnosić się do Mieszka I-go. Druga strona wyobraża jakoby Matkę Boską, a napis brzmi:

D(e)W(I)CA M(a)C(Y) C(z)ŁANŁOWEK(a)

czyli: dziewica, matka człowieka. Byłby to więc medal, wybity ku chwale króla, który wprowadził do Polski nową wiarę.

Łamigłówka na błęście

Na plaży w Kalifornii ukazała się dama w kostiumie kąpielowym, mającym na białcie t. zw. „krzyżówkę”.

Kto ma prawo kierować robotami budowlanymi

Nowe rozporządzenie ministra robót publicznych

WARSZAWA, 16. V. Dziennik Ustaw z dn. 14 maja ogłasza rozporządzenie ministra robót publicznych, regulujące sprawę uprawnień do prowadzenia robót budowlanych na obszarze województw: warszawskie, lubelskiego, łódzkiego, kielec-

kiego, białostockiego, nowogródzkiego, poleskiego, wołyńskiego i wileńskiego.

Uprawnienie do kierownictwa robót budowlanych bez ograniczeń przysługuje osobom z dyplomami wyższego wykształcenia technicznego.

Uprawnienia z warunkiem złożenia egzaminu przed komisją kwalifikacyjną przy ministerstwie robót publicznych otrzymywać mogą osoby posiadające średnie wykształcenie w zawodzie budowlanym oraz praktykę co najmniej 6-letnią lub nawet osoby z wykształceniem 4 klas szkoły średniej i co najmniej 12-letnią praktyką budowlaną.

W 10-LECIE B. LEGJONU POLSKIEGO W FINLANDJI Projektowany zjazd w Warszawie

WARSZAWA, 16. V.

Komisja likwidacyjna b. Legjonu Polskiego w Finlandji prosi wszystkich Polaków, biorących udział w organizacjach wojskowych polskich w Finlandji w latach 1917—1918, aby zgłosili swe adresy do p. Henryka Skibińskiego, Warszawa ul. Elektralna Nr. 6 m. 19.

Projektowany jest zjazd b. finlandczyków.

Nowy typ bielizny damskiej

„Combinolson” jedwabne, zamiast koszuły dziennej i majteczki. Nowością są ozdoby naszywane.

Taniec budzącej się wiosny

Zespół baletowy na ćwiczeniach porannych pod gołym niebem.

Gilotyna czy krzesło elektryczne

Spór jak lepiej wysłać na tamten świat przestępców

Mistrz gilotyny, kat francuski Deibler, złożył

podanie o dymisję.

— Należy mi się emerytura. Rad bym wreszcie po ciężkiej pracy w służbie prawa odpocząć, zabezpieczony pensją emerytalną.

W ten wzruszający sposób motywuje kat swoją prośbę.

Na tem tle

prasa francuska

poświęca wiele miejsca sprawie dymisji samej gilotyny. Bynajmniej nie o zniesieniu kary śmierci mowa, tylko o wyborze bardziej nowoczesnego środka wyprawiania przestępców na tamten świat.

— Tylko krzesło elektryczne!

— agitują jedni, powołując się na triumfy techniki amerykańskiej.

— Wszystko, tylko nie to oszustwo!

— oburzają się inni, powołując się na najnowsze opinie lekarskie.

Krzesło elektryczne jest niepewne. Wystarczy jako przykład głośny wypadek w stanie Arkansas, gdy „stracony” na krześle elektrycznym przestępca ocknął się

w trumnie

i nogą wybił wieko, protestując przeciw zasypaniu go piaskiem.

Wiedeński, uczony prof. Jelinek, twierdzi kategorycznie, że krzesło elektryczne nie zabija, prąd tylko ogłusza człowieka i wywołuje

stan katelepsji,

ograniczając zę śmiercia.

Niewielki odłam prasy wtrąca się do tego sporu: gilotyna czy krzesło elektryczne z wnioskiem:

— A może

szubienica lub rozstrzelanie.

Te projekty znajdują najmniejsze poparcie.

I wogóle... można z łaciny przewi-

dzić, że spór jest jałowy i bezpod-

dny.

Mistrz Deibler pójdzie na emeryturę, a zastąpi go ktoś inny.

Gilotyna zostanie.

Niema obaw, aby pozbyt się jej lud paryski.

Czas jakiś trwać będzie interesująca i ekscytująca dyskusja, poczem opinia publiczna zawyrokuje:

— A jednak nasza

„wdowa”

(gilotyna) jest najmiłosierniejsza. Obcina głowę, a nie było jeszcze wypadku, aby ktoś bez głowy był żywcem pochowany.

Zresztą wystarczy chyba świadectwo... 3800 ludzi gilotynowanych w czasach rewolucji.

Polska gwiazda filmowa

p. ŁABĘDZKA.

„Mogila Nieznanego Zolnierza” na ekranie

Jak się dowiadujemy — arcydzieło powieściowe znakomitego pisarza Andrzeja Struga — będzie niebawem zrealizowane na filmie. Prawo do sfilmowania na była firma Star-Film. Realizacją dokona wybitny reżyser Ryszard Ordyński, który też z udziałem autora przystąpił już do opracowania scenariusza.

Zdjęcia rozpoczyna się w czerwcu lub w lipcu.

Podnieść należy z uznaniem, że nareszcie polskiemu stanowi się świetna powieść o wysokim poziomie artystycznym i moralnym.

